

DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA

620

DE

INDOLE

BONORUM POSSESSIONIS CONTRA TABB.

JUXTA DOCTRINAM JURIS ROMANI.

QUAM

CONSENTIENTE ILLUSTRIS JCTORUM ORDINE

PRÆSIDE

VIRO ILLUSTRIS ET CONSULTISSIMO

DOMINO

CHRISTIANO GMELIN

PHIL. ET U. J. D. AC PROF. PUBL. ORDIN.
SERENISS. DUCIS CONSIL. NEC NON SER. MARGGRAY.
BRANDENB. AB AULÆ CONS.

PRO GRADU DOCTORIS RITE OBTINENDO

EXAMINI PUBLICO SUBJICIT

AUCTOR

JOHANNES GEORGIUS CUSIN

HELVETO-ALBONENSIS.

TUBINGÆ

DIE MART. MDCCLXXXVI.

TYPIS FUESIANIS.

1796, 1.

10

CHRISTIANO GOMELLI

1752

INDOLE

HONORUM PRAESENTIUM

CONSENTIENTE PRAESIDI

PRÆSIDI

IN PRAESIDIUM

DOMINO

CHRISTIANO GOMELLI

PROBATIONE PRAESIDI

PROBATIONE PRAESIDI

EXAMINE PUBLICO

AUCTOR

JOHANNES GEORGES CUBER

HELVEGO-ALTON

1752

PROBATIONE PRAESIDI

CHRISTIANO GOMELLI

ILLUSTRISSIMO ATQUE PRÆNOBILISSIMO

CAMERÆ APPELLATIONUM

PAGI VELDENSI

IN INCLYTA ET POTENTI REPUBLICA BERNENSI

PRÆSIDI

UT ET

TOTIUS SENATORII ORDINIS

PATRIBUS CONSCRIPTIS

VIRIS

PERILLUSTRIBUS, GENEROSISSIMIS, MAGNIFICIS,

PRÆNOBILISSIMIS, MAXIME STRENUIS,

AMPLISSIMIS, PRUDENTISSIMIS, SPECTATISSIMIS

DN. DN. DN.

HAS STUDIORUM ACADEMICORUM PRIMITIAS

SUBMISSA MENTE, OBSERVANTI ANIMO

DAT, DICAT ET CONSECRAT

TANTORUM NOMINUM

PATRIBUS CONSCRIPITIS

VIRIS

PERILLUSTRIBUS, GENIROSISSIMIS, MAGNIFICIS,

PRENOBILISSIMIS, MAXIME STRENUIS,

APPLISSIMIS, PRUDENTISSIMIS, SPECTABILISSIMIS

CULTOR PERPETUUS ET OBSERVANTISSIMUS

AUCTOR.

PROOEMIUM.

Doctrina de honorum possessione contra tabulas, maximis licet difficultatibus involuta, practica tamen utilitate admodum se commendat. Ipsa autem argumenti gravitas atque subtilis philosophandi ratio, quam Jcti Romani, edictum perpetuum illustrantes, ad insigne illud Prætoris institutum adhibuerunt, me, eruditionis apparatu necessario nondum instructum, atque vix Themidis sacra salutantem a studio scribendi detertere profecto debuissent, nisi me, legibus academicis obtemperantem, in eo veniam meriturum esse confidere possem, quod, non tam novis inventionibus inclarescere cupiam, quam ad id potius annitar, ut veritatum jamjam cognitarum facili atque distincta expositione Præceptoribus meis venerandis talem me monstrem, qui non profus indignus honoribus doctoralibus appetendis appareat.

Quod si deficient vires, audacia certè

Laus erit; in magnis & voluisse fat est.

(PROPERT, l. 2. ad Musam.)

A 2

§ 1.

Sucessio civilis aut Prætoria.

Omnibus notum erit, successionem aliam esse ex Jure civili, aliam ex Jure Prætorio, præeunte Imperatore in §ult. Inst. per quas perf. cuique acquir.

§ 2.

Civilis.

Civilis est, quæ Lege, Scto vel Constitutionibus Principum defertur, atque hæreditas vocatur: hujusque duplex conditio est; nam vel ex testamento, vel ab intestato ad nos pertinet a).

a) § 6. Inst. per quas perf. cuique acq.

§ 3.

Prætoria.

Prætoria successio est, quæ auctore prætore defertur & bonorum possessionis nomine venit.

§ 4.

Bonorum possessionis definitio.

Jam Bonorum possessio, ut egregie ab Ulpiano describitur^{a)}, est *jus persequendi retinendique patrimonii, sive rei, quæ cujusque, quum moritur, fuit.*

a) l. 3. § 2. ff. de bonorum possess.

§ 5.

Hujus evolutio.

Quod autem hujus definitionis explicationem attinet, mo-

nendum primo esse putavi, vocem *bonorum* hic non sumi naturaliter pro eo, quod deducto ære alieno superest *a)*, sed civiliter, pro omnibus iis, quæ in hæreditate inveniuntur. Ita ut, sive solvendo sint bona, sive non sint: sive damnum habeant, sive lucrum; sive in corporibus sint sive in actionibus; hoc loco proprie bona appellantur *b)*.

a) l. 30. § 1. ff. de Verbor. sign.

b) l. 3. ff. de Bonor. possess.

§ 6.

Continuatio.

Nec *Possessio* hic accipitur, uti possessio illa rerum singularium, quæ facti est, & *rei detentio a)*, de qua Tit. Dig. & Cod. de acquirenda vel amitt. poss., sed tota juris est, & denotat facultatem possidendi: ita ut hæc duo præter nomen nihil commune habeant *b)*. Quamvis enim nihil ex hæreditate possideo, rectè tamen bonorum possessionis commodis gaudere possum.

a) GALVANUS de Usuf. C. 33. art. 2.

b) VINNIUS Comm. ad Inst. pr. de Bonor. poss.

§ 7.

Continuatio.

Addit postea *Ictus esse jus persequendi*, videlicet quando patrimonium vel pars ejus ab alio possidetur. Cavendum tamen ne hoc sumamus pro qualibet etiam civili persecutione; conveniret aliàs hæc definitio hæreditati, sed restringendum ad actiones prætorias, veluti possessoriæ hæreditatis petitionem *a)*.

a) MEIER C. A. de bonor. poss. § 4.

§ 8.

Continuatio.

Denique *retinendi* adjicitur; quo ipso & discrimen ab hæreditatis petitione apparet. quippe nullus hæres, qui jam in possessione bonorum defuncti est, agere potest hæreditatis petitione, quum jam possideat, quod petit; sed bonorum possessionem petens, etsi nihil ei absit, contendere potest, ut ipsa possessio ipsi decernatur.

§ 9.

Differentia Bonor. poss. ab Hæreditate.

Differt bonorum possessio ab hæreditate, tum jure, quod illa in bonorum possessorem transfertur, tum formam acquirendi.

§ 10.

A.) *Jure quod transfertur.*

Ex priori fundamento constat, Prætorem hæredem facere non potuisse, quum hæreditas lege tantum deferatur, quo etiam testamenta, lege decemvirali quippe confirmata a), referenda sunt. Prætor autem tanta potestate non præditus, juris dicendi saltem causa, tanquam arbiter & dispensator æquitatis, Romæ primitus constitutus fuerat, teste Cic. l. 3. de leg. Juris disceptator, inquit, qui privata judicet, judicareve debeat, Prætor esto, juris civilis custos. Quum igitur legislatoria potestate destitutus hæredem facere non posset, bonorum quoque possessores dominium directum rerum hæreditariarum non nanciscabantur, quoniam rigor juris resistit, sed utile tantum, ex æquitate profiliens, jus dominio proximum, Dominium possessio-

nis magno Cujacio dictum, habebant. Sic ab Ulpiano bonorum possessor *fictitius* hæres & loco hæredis vocatur *b*).

a) L. 130 ff. de V. S. „Lege obvenire hæreditatem non impro-
prie quis dixerit & eam, quæ ex testamento defertur: quia
„Lege 12 tab. testamentariæ hæreditates confirmantur.“

b) l. 2 ff. de bon. poss. l. 117. de reg. juris.

§ 11.

B.) Formâ acquirendi.

Quoad formam acquirendi, bonorum possessio ab hæreditate differt, quòd illa per tutorem nomine pupilli agnosci possit, imò per procuratorem & alium quemlibet, mandatum non habentem; quin & feminæ possunt pro alio petere bonorum possessionem, licet pro alio postulare nequeant *a*). Hæreditas vero per alium adiri non potest, id quod indoli actus legitimi apprime convenit *b*).

a) l. 7 ff. de bonor. possess.

b) l. 27 ff. de Reg. Juris.

§ 12.

Bonor. possessio ordinariæ aut extraordinariæ est.

His præmissis, nunc ad divisionem bonorum possessionis progredimur: quæ quidem auctore Paulo multiplex *a*); generatim tamen in duo potissimum capita dispescitur: distribuitur scilicet eadem ex modo bonorum possessionem deferendi, in ordinariam & extraordinariam *b*).

a) l. 6. § 1 ff. de bonor. poss.

b) l. 3. § 16 ff. de Carbon. Edict.

§ 13.

Ordinaria ex testamento vel ab intestato.

Ordinaria dicitur, quam ex verbis edicti prætor certo personarum ordini dedit exemplo successionis civilis. Uti autem civilis hæreditas, vel testamento facto vel ab intestato defertur *a*), & prior causa testati quam intestati apparet, ita quoque prætor eum ordinem secutus, quem & lex 12 tabb. præfinivit, prius de bonorum possessionibus, quæ extante testamento, deinde de iis, quæ ab intestato locum sibi vindicant, edixit *b*). Hinc orta est illa vulgata bonorum possessionis divisio in eam, quæ ex testamento, & eam, quæ ab intestato defertur.

a) l. 34 ff. de acq. vel om. hæred.

b) l. 1. pr. ff. Si Tab. test. null.

§ 14.

Quæ ex testamento defertur, est secund. aut contra tabulas.

Ea autem bonorum possessio, quæ tabulis testamenti extantibus defertur, in duas rursus species abit. Aut enim suffinet prætor testamentum, quod jure civili invalidum esset, & bonorum possessionem dat scripto hæredi; quæ bonorum possessio vocatur secundum tabulas *a*). Aut is recedit à voluntate & judicio testatoris, non attentis testamenti tabulis, atque ad bonorum possessionem vocat eos, quos ipse vel edicto vel decreto suo ad b. p. admiserat, licet in testamento neglecti essent *b*); & hæc dicitur bonorum possessio contra tabulas *c*).

a) § 1.

- a) § 1. Inst. de bonor. poss. secund. tab.
 b) l. 6. § 1 ff. § 1. Inst. de Bonor. poss.
 c) Præsertim de hac loquendi formula egit Joseph. *Fer-*
nand. Retes. Analect. de Interd. & rel. Exerc. 4. § 41.
 & Adv. ad tit. ff. De bonor. poss. contra tab. Cap. I. § 9.

§ 15.

Bonorum poss. contra tabb. quid?

Bonorum possessio contra tabulas, nihil aliud est quam successio juris honorarii, quam prætor liberis, patrono & patri emancipatori, præteritis, concesserat.

§ 16.

Ejus historia.

Quum enim patri familias liberrimam testandi potestatem Decemviri tribuissent, ita statuendo. „*Paterfamilias, uti legasset &c.*“, ea lege latissima potestas parentibus relicta erat, liberos testamento facto exhæredandi, pariter & prætereundi a). Sed quia parentes ea libertate abuti cœperant, *maligne*, ut ait Cajus b), circa sanguinem suum inferentes judicium, nocentibus delinimentis instigationibusve corrupti; Jurisprudentum primo interpretationibus effectum erat, ut pater filios suos masculos, naturales & adoptivos primi, posthumos cujuscumque gradus, aut hæredes instituire, aut nominatim exhæredare deberet c): filias vero suas & ulteriorum graduum liberos, sive naturales, sive adoptivos, inter cæteros saltem exhæredes scribere licebat: hoc notato, quod si posthumæ essent, necesse aliquid iis legari debebat, alioquin testamentum rumpent d).

B

- a) l. 11 ff. de liberis & posth.
 b) l. 4 ff. de inof. test.
 c) l. 3, pr. l. 13 ff. de iusto, rupto & irrito. § 1. Just. de Exhæred. liber.
 d) Hoc eleganter exposuit VINN. in Com. in Just. § 1. de Exhæred. lib. Vide præprimis de ea re LUC. VAN DE POLL in libro singulari de exhæredat. & præteritione c. 17. 21. 22.

§ 17.

Continuatio.

Sic quidem Jureconfulti suis hæredibus prospexerant a), Quod emancipatos attinet, eos, tanquam capitis deminutione è familiâ expulsos, jure civili neque hæredes instituere, neque exhæredare necessum erat b). Postea autem Prætores, æquitate naturali moti, omnibus omnino liberis, nisi vel instituti, vel exhæredati essent, bonorum possessionem contra tabb., vel edictalem, vel decretalem, pro re nata dederunt.

a) JAC. CUIAC. in Tractat. 4. ad Afric. ad l. 16 ff. de lib. & Posthum.

b) § 5. Inst. de Exhær. lib.

§ 18.

Edictalis est, aut decretalis.

Ita scilicet eam liberis concesserunt, ut, aut nuda agnitione voluntatisque declaratione coram Præторе, omni causæ cognitione posthabita, concederetur; quæ dicitur Edictalis a). Aut ut quandoque ea non aliter impertiretur, nisi, præcedente causæ cognitione pro tribunali, decreto Prætoris illa firmaretur, quæ & Decretalis nomine venit.

a) AVERANIUS Interpr. Juris L. 4. C. 4. § 6.

§ 19.

Differentia.

Digna profecto est ipsa distributio bonor. possessionis in edictalem & decretalem, ut ulterius eam ad animum revocemus, atque potissimum varios diversosque, qui ex iis propullulant effectus, curatius describamus. Et primo quidem loco observandum est, Edictalem bonorum possessionem deferri edicto, neutiquam vero prætoris decreto: ex quo autem facile colligitur, eam statim in momento mortis defuncti ei delatam esse, qui ad illam prætoris edicto vocatus est, dummodo jure eam petendi præditus sit *a*). Decretalis contra non prius defertur, nisi interposito decreto *b*). Propterea quoque illa coram quocumque magistratu, hæc non nisi coram competente agnosci potest *c*). Edictalis porro potest repudiari *d*); decretalis non potest. Neque enim ante interpositum decretum repudiationi locus esse potest, quia nondum delata est, (quod mihi delatum non est, frustra repudio); post decretum autem interpositum de illius repudiatione nulla profecto quæstio incidere potest, quia jamjam acquisita est *e*).

a) SAM. STRYK. de Successi, Prætor. requis. Diff. IX. Cap. II. §. 7. seq.

b) l. 3. § 8. de Bonor. poss. l. 2. § 1. ff. quis ordo in possess.

c) l. ult. C. Qui admit. ad bon. possess.

d) l. 4 ff. de Bonor. possess.

e) l. 1. § 7. ff. de Successorio Edicto.

§ 20.

Continuatio.

Præterea ad illam edictalem b. p. agnoscendam annus liberis præfixus est *a*); utilis quidem principio, sed continuus

B.

progressu; quum ad hanc decretalem petendam annus utilis principio & progressu detur *b)*, & dies tantum sessionum numerentur.

a) § 4. Inst. de Bonor. poss.

b) SAM, STRYK loco citato. BACHOV. ad § 6. Inst. de Bonor. poss.

§ 21.

Ad bonor. possessionem contra tabulas admittuntur.

I. *Liberi* præteriti, nepotes, pronepotes, cæterique qui ex his descendunt; uno verbo, omnes liberorum appellatione comprehensi *a)*. Atque vocantur ad bonorum possessionem contra tabulas eo jure eoque ordine, quo vocantur ad successionem ex jure civili. Quamvis autem emancipati jure civili ita è paterna familia exclusi sint, ut propter capitis deminutionem, quam passi fuerunt, sui hæredis qualitatem prorsus amiserint *b)*, propriamque familiam habeant *c)*; Præter tamen æquitate motus, eorum capitis deminutionem rescindit *d)*, omnemque effectum emancipationis, quantum ad successionem, tollens, eis bonorum possessionem contra tabulas concessit. Et quidem initio tantum emancipatorum gratiâ edictum suum proposuit, quia legibus civilibus suis jam satis cautum erat.

a) l. 220 ff. de V. S.

b) § 6. Inst. quib. mod. patr. pot. Solv.

c) l. 195. § 2. ff. de V. S.

d) l. 6. § 1. ff. de Bon. poss.

§ 22.

Quis Edictum committere, & cui illud committi dicatur?

Necessarium autem ducimus, prius illas formulas, quæ Jctis Romanis tam consuetæ & frequentes sunt, explicare: quid scilicet sibi velit dicere, quenquam committere edictum,

& alicui committi edictum. *Edictum committit* is, qui proprio jure, ex personâ sua, quoniam quippe ipse præteritus est, petit bonorum possessionem contra tabulas. *Edictum verò committitur* per alium ei, qui propter alium, vel occasione alterius admittitur ad eam *a)*. Sic per fratrem præteritum fratri scripto committitur edictum, cum ipse quoque scriptus bonorum possessionem contra tabulas ex persona præteriti obtineat: Scripto igitur edictum committitur per præteritum.

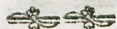
a) Jac, Cujac. ad L. 3. § II. ff. de b. p. c. t.

§ 23.

Edictum committunt a) Emancipati.

Præteriti emancipati eorumque liberi edictum committunt. In ea autem re id præprimis observandum erit, quod, cum ex masculis descendentes edictum committant, quocumque gradu sint, dummodo nemo eos antecedit; ex feminis tamen descendentes, cum in ascendentium maternorum potestate neque nascantur, neque per emancipationem inde exire possint *a)*, prætoris edicto, quo liberis bonorum possessionem contra tabulas pollicetur *b)*, nequaquam comprehensi sint, prouti eos quoque jus civile ad hæreditatem ascendentium non vocavit. Filii autem naturales tantum in patris emancipati locum succedunt, sive vivo patre nati, sive posthumi *c)*; non vero adoptivi post emancipationem adoptati, ob rationem, quam Modestinus affert *d)*, quia filius emancipati adoptivus apud avum testatorem nepotis loco nunquam fuit. Præterea nepotes filii emancipati vocantur ad bonorum possessionem contra tabulas, jure repræsentationis in stirpes, non in capita *e)*.

B 3

Sic, si cum patruo concurrant duo nepotes, hæreditas in duas partes dividetur, quarum altera patruo, altera duobus nepotibus obveniet.

- a) § 3. Inst. de patria pot.
- b) § 7. Inst. de Exhæred. lib.
- c) l. 2. pr. ff. de Collat.
- d) l. 21. ff. de Bonor. poss. contra tab.
- e) Illustr. Præses in Diss. Histor. juris Repræsentationis ex jure Romano, l. 11. § 1. d. b. p. c. tab.

§ 24.

Continuatio.

Neque id silentio prætereundum est, quod filius in potestate adhuc constitutus, nepotem ex se ortum ab hæreditate excludat. Ea autem ratione jus prætorium juris civilis rigorem mitigavit, ut, quamvis patri emancipato nepos in potestate retentus, patris quippe emancipatione suus hæres effectus, obstet; nepos tamen patri suo jungatur, sive hic præteritus, sive institutus sit. Ea sola differentia est inter eum, qui in adoptionem datur, & emancipatum; quod in adoptionem quidem dato non alias jungitur, nisi ipse institutus esset, atque per alium ei edictum committeretur: emancipato autem semper, sive is institutus, sive præteritus esset a).

- a) l. 1. § 1. ff. de conjung. cum em. lib.

§ 25.

β) Sui.

Sui etiam præteriti edictum committunt ipsi. Quum enim favore emancipatorum, spectata origine, bonorum possessio contra tabulas à Prætoe introducta fuerit, æquum tamen visum

est, nec suis liberis eam denegare, si prætorio remedio utilitatibus suis magis prospicere possunt, quam remediis jure civili comparatis. Quæ tamen bonorum possessio à suis non necessario accipienda est, quum illam, si id ipsis consultum videatur, in suos usus convertere possint. Non igitur suis necessaria, sed utilis tantum est, ut infra dispiciemus.

§ 26.

γ) *Adoptivi.*

Neque vero tantum naturales, sed & adoptivi liberi a), in familia adhuc extantes, ad bonorum possessionis auxilium contra tabulas confugere possunt, cum præteriti ipsi edictum committant. Quod quidem post Justiniani constitutionem ad liberos arrogatos nec non perfectè adoptatos restringendum est, si quidem ab extraneo adoptati nil nisi jus successionis intestatæ intuitu patris adoptivi obtinent. Liberi vero in adoptionem dati, sive pater eos dederit adoptandos, sive ipsi se, posteaquam sui juris essent, in arrogationem dederint, edictum minimè committunt ratione patris naturalis b). In qua quidem re prætor æquitatis rationem manifesto secutus est. Nam quum contra tabulas bonorum possessionem edicto suo pollicitus esset, eum in finem, ne injusto parentum judicio liberi exclusi, omni hæreditatis paternæ spe exciderent, ea ratio in hos, qui in adoptionem dati essent, non cadebat. Enimvero, licet ab hæreditate patris naturalis hi remoti essent, tamen ad successionem parentis adoptivi venire poterant: & si ab hoc etiam præteriti fuissent, contra ejus saltè tabulas (ut supra diximus) edictum committebant. Liberi autem adoptivi rursus postea in adoptionem dati, neque ipsi edictum committunt ratione

primi patris adoptivi, neque iis quoque edictum committitur per alios, licet hæredes instituti sint: Cujus rei ratio in eo quærenda videtur, quia non sunt ex liberorum numero, solutà priori adoptione per posteriorem; ii autem, qui inter liberos non amplius referuntur, neque ipsi edictum committunt, neque iisdem per liberos pristini patris adoptivi, qui autem nunc personam patris, eorum ratione habita, deposuit, committitur *c*).

a) l. 1. pr. ff. de bon. poss. cont. tab.

b) l. 3. § 6. l. 6. § 4. de bon. p. cont. tab.

c) JAC. CUJAC. ad l. 8. § 11. ff. de b. p. c. t.

§ 27.

Edictum non committunt A) Exhæredati.

Cum igitur præteriti tantum edictum committant, liberis exhæredatis auxilium bonorum possessionis contra tabulas nequaquam patet, qui potius ad querelam inofficiosi, quod remedium disputatione fori introductum, ideoque civile est, confugere debent *a*). Si, verbi gratia, ex duobus filiis alter exhæredatus, alter præteritus sit, exhæredato non committetur edictum, cum ipse edictum non committat, sed exhæredatus confugiet ad querelam inofficiosi testamenti *b*), quamvis præteritus bonorum possessionem contra tabulas petierit. Non autem quævis exhæredatio summovet filium à bonorum possessione contra tabulas, sed quæ rite facta est *c*). Indè qui sub conditione exhæredatus est [purè enim filium exhæredari Julianus putat *d*)], bonorum possessionem contra tabulas petere potest. Item aliqua parte testamenti exhæredem filium scriptum esse nequaquam sufficit, sed ab omni gradu exhæredatus sit oportet *e*).

a) l. 10. § 5. ff. de bon. poss. cont. tab.

b) Querela inofficiosa à bonorum possessione differt, quod illa non detur, nisi addita hæreditate, nam est contra hæredem l. 8. § 10. ff. de inoff. testam. Hæc verò datur licet nemo adierit, nam datur contra ipsum testamentum l. 4. pr. ff. h. t. Querela patremfamilias intestatum facit, vel in totum, l. 10. ff. de inoff. test. vel pro parte, si sit actum pro parte. L. 24. ff. de inoff. testam. JAC. CUIAC. ad l. 8. § 14. ff. h. t. neutiquam vero b. p. c. t.

c) l. 8. § 2. ff. h. t.

d) l. 3. § 1. ff. de Liber. & posth. hæz.

e) l. 8. § 1. ff. h. t.

§ 28.

B) *Filius, qui agnovit iudicium patris.*

Neque porro edictum committit filius præteritus, qui agnovit iudicium patris, accepto legato a). Quamvis enim testamentum ipso jure non valeat, placuit tamen ex æquo & bono illud sustineri, quia filius præteritus acquiescit patri.

a) l. 3. § ult. ff. h. t.

§ 29.

C) *Alii præterea.*

Filius præteritus, cujus servus hæres scriptus jussu ipsius adiit hæreditatem a). Denique edictum haud committunt liberi, qui tempore mortis testatoris in eà sunt conditione, ut institui hæredes non possent b): Atque hæc est ratio, cur liberis maximam & mediam capitis deminutionem passis prætor bonorum possessionem contra tabulas non dederat c).

a) JAC. CUIAC. ad l. 1. § 15. de bon. p. c. tab.

b) l. 3. § 10. l. 11. pr. ff. de Bon. poss. cont. tab.

c) l. 13. ff. de Bon. possessionib. ANT. FABER Conj. lib. 17. c. 20.

C.

§ 30.

Edictum committitur a. Emancipatis.

Emancipatis scriptis, per præteritos; ita ut, semoto testamento, frater institutus vocetur in partem; puta in semissem, si duo fratres sint, quorum alter institutus, alter præteritus esset, etiam si in minore parte scriptus sit, & adierit institutus. Ita sæpius evenire poterit, ut scriptus hæres, commisso edicto per alium, aliquando plus obtineat per bonorum possessionem contra tabulas, quam ex institutione a). Puta; duo sunt fratres, unus institutus ex uncia, alter præteritus, per quem committitur edictum fratri instituto. Si institutus admittat possessionem contra tabulas, semissem habet, licet ex institutione unicum tantum unciam obtineat. Neque hic intererit, utrum institutus sit suus, vel emancipatus, vel in adoptionem datus, quorum portio pari ratione hoc remedio augetur. Aliquandò & minuitur portio hæredis scripti, admisâ, bonorum possessione contra tabulas; si enim frater institutus est ex dodrante, alter præteritus est: frater institutus, si admittat bonorum possessionem contra tabulas, is tantum semissem, demtis illi tribus unciis, habebit.

a) l. 8. § 14. ff. de bon. p. contr. tab.

§ 31.

β. Suis. 1) per præteritos.

Suis etiam scriptis edictum committitur, sicut emancipatis, per præteritos. Quamvis hæc bonorum possessio suis necessaria non videatur, quum testamentum, in quo suus præteritus est, ipso jure sit nullum a), & filius suus ab intestato hæreditatem obtinere possit, eam tamen & scriptus hæres optimo jure

in suos usus convertet. Scriptus etenim hæres potest ad bonorum possessionem secund. tab. aspirare, filio licet præterito, cujus causa jure civili hæreditas scripto hæredi haud defertur *b*). Quippe prætor dat cuilibet hæredi scripto bonorum possessionem secundum tabulas, si tabulæ extent, etiamsi nullum sit testamentum. Huic occurritur, data bonorum possessione contra tabulas suis præteritis; qua autem efficitur, ut, data bonorum possessio secundam tabulas, sine re & effectu constituatur, eademque inanis evadat. Immo, etiamsi nondum sit petita bonorum possessio secundum tabulas, agnita tamen possessio contra tabulas eum insignem producit effectum, ne possit illa quidem peti. Ultima autem ex agnita bonorum possessione contra tabulas in eum, qui remedio prætoris perfrui cupit, redundans utilitas in eo conspicitur, quod, cum alias remedium Legis ult. C. de Edicto D. Adr. tollendo ei accommodetur, qui in testamento nullo vitio visibili laborante hæres scriptus est, immissioni in res hæreditarias per hoc remedium obtinendæ præprimis obstet bonorum possessio contra tabulas à Prætoribus obtenta. Ita, cum per præteritum edictum fuerit commissum, licet hic bonorum possessionem contra tabulas non petierit, fratres ejus instituti beneficio præteriti eam petere possunt *c*).

a) § 1. Inst. de exhær. lib.

b) l. ult. Cod. de lib. præter.

c) l. 10. § ult. ff. h. t. BERLICH, P. III. Conclus. 16. n. 37. CARP. zov. P. III. c. 10. Def. 3.

§ 32.

2) Per Posthumos.

Per posthumos quoque, scriptis hæredibus tum emancipatis, tum suis & adoptivis, edictum committitur. Nam si

posthumus, qui in utero est, præteritus fuerit, instituti non expectant, donec hic nascatur, sed etiam, eo nondum nato, rectè petunt bonorum possessionem contra tabulas a). Ut hæc res melius intelligatur, specie quadam facti proposita, rationes juris in ea re intercedentes antè oculos ponamus. Filius suus institutus decessit, antèquam nascatur posthumus præteritus. Non immeritò autem hac occasione quæstio moveri poterit, utrum idem filius institutus, qui antèquam expectatus posthumus in orbem prodiit, diem supremum obiit, defuncto patri hæres ita quidem extiterit, ut hæreditas patris propterea transmissa existimanda sit? Nos autem ad eventum futurum respiciendum esse putamus; an posthumus scilicet nascatur, aut non nascatur? Quod si non nascatur posthumus, tunc filius suus videtur ex testamento ipso jure hæres fuisse, & sic hæreditatem transmittit ad hæredes quoscunque; nam sui transmittunt, etiamsi non adeant. Si vero postea nascatur posthumus, suus non videtur hæres fuisse, cum testamentum agnitione posthumi rumpatur. Eo minus autem ex causa successione intestatæ hæreditatis compos fieri potuerat, quoniam eo tempore, quo certum esse cœpit, testatorem nullo efficaci firmoque testamento relicto mortuum fuisse, non amplius inter viros erat. Ut igitur scripto hæredi subveniret prætor, dedit ei bonorum possessionem; neque tamen aliter, nisi præcedente causæ cognitione pro tribunali, ex decreto, quia quamdiu posthumus speratur, hæres nondum existit b).

a) SAM. STRYK de success. ab Int. Diss. IX. Cap. V. § 13.

b) Ita posthumus dicitur partem facere, ut & filius captivus, quia reverti potest. *Facere partem* is dicitur, cujus persona

numeratur in partibus faciendis. Puta: Tres sunt liberi: unus est posthumus, i. e. adhuc in utero, vel captivus: duo reliqui liberi erunt bonorum possessores pro bese, triens reservatur posthumo, qui nasci potest, vel captivo, qui redire potest. L. 8, § 11. ff. de bon. p. c. t. ibique Cujac. ad L. 1. ff. h. t.

§ 33.

Quibusnam edictum non committitur.

Certum est, eis liberis, qui eo tempore, quo testator moritur, in ea sunt conditione, ut institui hæredes jure non possint, neque edictum committi, cum & ipsi edictum non committant. Sic criminis capitalis damnatos, servos factos, exules & deportatos, cum nec jure hæredes scribantur *a)*, nec legitimam parentum hæreditatem consequi possint *b)*, à bonorum possessione contra tabulas prætor nominatim excludit *c)*.

a) l. 1. Cod. de hæer. inst.

b) l. 1. § 4. ff. de suis & leg.

c) l. 13. ff. de Bonor. poss.

§ 34.

Continuatio.

Liberis autem in adoptionem datis, cum præteriti sint, non deferitur bonor. possessio contra tabulas, vi cujus ad bona patris naturalis admitterentur, quoniam non amplius ex numero liberorum sunt. Quodsi iidem autem à patre naturali instituti essent, per præteritos iis edictum committitur; quod tamen illis haud committitur, si non ipsi, sed servi eorum liberique, quos in potestate habent, postquam sui juris facti sunt, hæredes instituti essent; his enim propterea per præte-

ritos edictum committi nequit, quia prorsus extraneorum loco ratione testatoris censendi sunt a).

a) l. 8. § 11. ff. de b. poss. cont. tab.

§ 35.

Ad bonorum possessionem contr. tab. vocantur.

II. Patronus etiam ad bonorum contra tabulas liberti possessionem vocatur. Quum olim ex lege 12. tabb. liberti patronum suum impunè præterire liceret a), & patronus ad hæreditatem liberti vocaretur tantum hac clausula, *hærede suo nullo relicto*; prætor testandi licentiam in liberti coercuit. Nam edicto statuit, ut ille improlis patrono non minus parte dimidia bonorum relinqueret, data patrono bonorum possessione contra tabulas testamenti, in quo hic aut præteritus, aut minus parte dimidia hæres institutus fuerat b). Excludebant autem patronum liberi naturales, emancipati & in adoptionem dati, si modò ex aliqua parte hæredes instituti fuerant, aut præteriti contra tabulas bonorum possessionem ex edicto petierant, ab exhæredatis autem patronus nequaquam repellebatur. Sin intestatus is decederet, liberi quidem naturales patronum excludebant, sed patri dabatur contra adoptivum suum dimidiæ partis bonorum possessio.

a) pr. Inst. de success. libert.

b) § 1. Inst. ibid. & VINN. ad hanc §.

§ 36.

Continuatio.

Lautiorem sortem in patronos postea contulit Lex Papia, teste Imperatore a). Denique Justinianus, nova constitutione,

seculi sui rationibus apprimè convenienti, in eum modum jus prætorium atque civile, Lege Papia introductum, temperans, definivit, ut, si testator minor centenario decederet, patronus nullum ad ejus successionem jus haberet. Si verò major centenario esset, sive testatus, sive intestatus, & quidem *liberis relictis* cujusvis sexûs, gradûs & conditionis, patronus excluderetur; sin autem *sine liberis* decesserit, ab intestato patronus & hæreditatem obtineret; & si præteritus in testamento patronus fuisset, hic per bonorum possessionem contrà tabulas tertiam partem bonorum consequeretur *b)*: & quidem *sine onere penitus legatorum & fideicommissorum; quod onus ad hæredes redundabit*, uti expressum est in Constitutione Justiniani græca, à Cujacio è Basilicis restituta *c)*. Quod si autem testamentum nuncupatione conditum fuerit, tunc petitur bonorum possessio contra nuncupationem intrà centum dies *d)*.

a) § 2. Inst. de success. libert.

b) § 3. Instit. ibid.

c) CUJACIUS Obf. XX. 31. Historiam successionis Patrono delatæ in compendio dedit BYNCKERSHOECK in Obf. Jur. Rom. C. 8. 17.

d) l. 1. Cod. de bon. poss. e. tab. liberti. STRYK in usu moderno § 1. h. t.

§ 37.

Admittuntur ad bon. poss. contr. tab.

III. Denique *Pater fiduciarius*, præteritus, vocabatur ad bonor. possess. contrà tabulas *a)*. Quum etenim pater, avusve, qui filium vel nepotem remanipatum; postea manumiserat, patroni, filiusque, hoc modo contracta fiducia, emancipatus liberti instar esset, patri quoque ad exemplum patroni bonorum

possessio contra tabulas dabatur, qua autem legitimam tantum, non solidum filii patrimonium consequebatur *b)*, nisi instituta turpi persona *c)*.

a) l. 1. § 6. ff. si a parent. quis manum. ANT. CONTIUS de Hæred. & bonor. poss. quæ ab int. defer. pag. 318. Pacis, 1616.

b) l. 3. l. 4. ff. de legit. tutorib.

c) l. 3. ff. si quis à parent. man.

Quum autem hodie hæc fiduciaria manumissio extrâ usum sit, nova potius intestatæ successione ratione à Justiniano, *Nov. 118*, introductâ, & hoc beneficium omnino exolevit.

§ 38.

Transitio.

Hactenus de personis, quæ beneficio bonorum possessionis contra tabulas uti possunt; nunc superest, ut de effectibus agnitæ bonorum possessionis disseramus. Neque longa hîc expositione lectores nostros detinebimus, sed in compendio quasi eam rem pertractabimus, ne libellus in nimiam molem excre scat. Præcipue autem commoda atque incommoda, quæ ex agnita bonorum possessione redundant in bonorum possessorem, in medium proferemus.

§ 39.

Effectus.

Et quidem primò, observandum est, quod Prætor eos, quos bonorum possessores facit, hæredum loco constituit; qui, nomine saltim, à veris hæredibus discrepant, ex quo facile est ad intelligendum, agnita & data bonorum possessione *c. tabb.*, ita defuncti patrimonium ad bonorum possessorem transferri, ac si planè intestatus parens decessisset *a)*.

a) l. 17. Cod. de collat. l. 10. § 5. l. 20. ff. de bon. poss. c. tabb.

§ 40.

§ 40.

Continuatio.

Quoniam autem Prætor testamentum ipsum non rescindit, sed illud potius salvum relinquit, dando contra illud bon. poss. contr. tabb., defunctus quoque intestatus dici nequit, etiam si adversus illius testamentum bonorum possessio obtenta fuerit: neque hæres in illo testamento scriptus impeditur, quo minus hæreditatem adeat; quæ tamen aditio, uti facile intelligitur, plerumque sine re & effectu est *a*). Eam autem veritatem, quæ plurimos Pragmaticorum latuit, nemo melius in lucem produxit, quam Averanius Jctus Pifanus *b*), qui varias confectas, legibus confirmatas ex illa derivavit. Atque ex eo fonte id quoque propullulare mihi videtur, quod obtenta licet bon. poss. contr. tabb., legata tamen testamento relicta non semper concidant, sed quandoque præstanda sint *c*): quæ tamen semper corruiere deberent, si testamentum ipsum per bon. poss. contr. tabb. rescinderetur. Sed quoniam in ea re insignis nostri remedii effectus appareat, ad speciem nunc eundem est.

a) Inter Interpretes non minus ac Pragmaticos multas disputationes suscitavit quæstio, "an testamentum, in quo filius suus præteritus est, jure prætorio ita quidem nullum habeatur, ut illud convellatur atque rescindatur integrum, an potius illud, integrum cæteroquin & salvum, à Prætore seponatur tantum ea mente, ut is patrimonii defuncti compos reddatur, quem edicto suo sive decreto ad b. p. c. t. admisit, ita, ut hæres in testamento scriptus sine re & effectu hæres sit?" Priori sententiæ addicti sunt. ULR. HUBER in Prælect. ad tit. I. de Exhæred. lib. § 2. BACHOV. ad Treutler. Diss. XI. th. r. l. c. CARPZOV. Jurisprud. forens. P. III. C. X. D. I. n. 7 seqq. Posteriores

D

verò

verò defendunt ANTON. FABER, de Error. Pragm. Dec. 37.
Err. 6. SAM. STRYK de Success. ab int. Cap. 5. § 4.

b) In Interpr. Jur. I. 7.

c) l. 15. § 1. ff. de legat. præstand.

§ 41.

Continuatio.

Personæ autem, quibus ex ejusmodi testamento, contra quod bon. poss. obtenta fuit, legata prætor conservat, sunt *parentes & liberi* cujuscumque gradus & sexus, naturales & adoptivi, nati & posthumi, modo liberorum numero fuerint, quum dies legatorum cederet a): & quidem sequenti distinctione adhibita.

a) l. 24. ff. de legat. præst.

§ 42.

Continuatio.

a) Si *emancipatus præteritus* bonorum poss. cont. tab. petierit, is tenetur legata & fideicommissa liberis & parentibus defuncti præstare; imò & uxori nuruique, si quid his dotis nomine, quam verè habuerunt, relictum fuerit a). Is autem debet præstare legata pro ea parte, quâ hæreditatem acquisivit b).

a) l. 1. pr. § 1. seqq. l. 3. § 1. l. 8. § 6. l. 5. § 2. l. 15. § 3. ff. de legatis præstand.

b) l. 15. § 1. 2. citat.

§ 43.

Continuatio.

b) Si *suus præteritus*, qui etiam non petita bonor. poss. patris hæreditatem ab intestato obtinere poterat a), bonorum poss. cont. tab. acceperit: cum cæteris capitibus legata qui-

buscumque relicta corruunt *b*); & si suus unà cum emancipato bon. poss. contr. tabb. acceperit, solus emancipatus legata præstabit *c*), non solida, sed diminuta in dimidium, quod relinquitur manenti in potestate. Erit ergo melior hoc casu conditio in familia relicti filii, quam foret, si emancipatus non esset.

a) l. 3. Cod. de jure deliber.

b) l. 15. pr. l. 16. ff. de leg. præst.

c) l. 20. § 2. de bon. poss. cont. tab.

§ 44.

Continuatio.

c) Si *institutus* illam petierit, commisso edicto per alium, qui bon. poss. omiserat: quum occasio præteriti, jure suo non utentis, institutum lucro afficere non debeat, hic omnibus sive exceptis, sive extraneis, legata præstare cogitur, quemadmodum ac si commissum edictum nunquam fuisset. Ita hæres, qui adiit, convenietur tanquam ex contractu. *Substitutio porro pupillaris*, possessione contra tabulas obtenta, non corrui, sed eam prætor cum legatis à substituto relictis speciatim sustinet *a*): quamvis aliàs infirmato patris testamento etiam substitutio pupillaris evanescat *b*).

a) l. 34. §. ult. de vulg. & pup. subst. l. 103. §. 2. & 3. ff. de legatis III. l. 5. pr. §. 1. ff. de legat. præst.

b) §. 5. Inst. de pup. subst. l. 2. ff. eod.

§ 45.

Continuatio.

Jus accrescendi in bonor. possess., sicut in hæreditate civili, locum obtinet *a*). Hinc si alter agnoscat, reliqui verò

eiusdem gradus bonor. possess. expressè vel tacitè repudient, illorum portiones huic accrescunt *b*). Excipitur tamen Patronus *c*), qui commodis juris accrescendi non fruitur, si à liberto fuerit præteritus, & bon. poss. cont. tab. agnoverit, quæ ei pro tertia tantum parte bonorum ex Justiniani constitutione *d*) datur: quodsi tamen scriptus hæres secund. tab. hæreditatem non petierit, altera pars patrono non accrescit, sed nunc pro reliqua hæreditatis parte, repetita vice, ex edito unde legitimi bonorum possessionem agnoscere debet. Alius præterea agnitæ bonorum possessionis effectus in eo cernitur, quod non tantum ceptam quocumque titulo à testatore *usucapionem* bonorum possessor, tanquam successor universalis, continuare atque adimplere possit, sive in bona, sive in mala fide ipse sit, dummodò antecessor initio bona fide rem acquisiverit: sed &, ut earum quoque rerum, quas nullo titulo possessas testator usucapere non poterat, vel quæ post mortem ejus solummodo in bonis hæreditariis inventæ fuerunt, dominium bonorum possessor, in bona fide constitutus, omnino titulo pro hærede usucapione acquirere possit *e*).

a) l. 3. §. ult. l. 4. & 5. ff. de Bon. poss. l. 12. pr. ff. de bonor. poss. fec. tab.

b) STRYK Diss. IX. Cap. III. §. 17.

c) l. 6. pr. ff. de bon. poss. *d*) Vide supra §. 36.

e) l. 3. ff. pro hæ. vel pro possess. l. ult. C. de usucap. pro hæred. l. 11. pr. ff. de Hæ. pet.

§ 46.

Continuatio.

Ipsa autem bon. possess. ratio, quam superiori loco subministravimus, nos edocet, quod omnia commoda & incom-

moda, item dominium earum rerum, quæ in bonis sunt, ad bonorum possessorem transeant; & quidem à tempore mortis testatoris *b*). Undè palam est, actiones & nomina & obligationes testatoris in eum transire, ut in civilem hæredem omnia devolvuntur *c*). Sed non directæ actiones bonorum possessoribus dantur; quum, quod antea monuimus *d*), prætor hæredem facere non possit, sed *utiles* tantum, quæ tamen ejusdem cum directis effectus sunt, eidem accommodantur.

a) vide supra §. 5.

b) l. 138. pr. l. 193. ff. de Reg. juris.

c) l. 3. pr. §. 1. ff. de B. poss. l. 37. ff. de Acq. vel om. hæred.

d) §. 10.

§ 47.

Remedia Juris.

Quum bonorum possessor, nominis tantum sono ab hærede differat, atque ad eum omnia commoda & incommoda, in quæ ipse hæres succedit, transeant. & generatim bonorum possessor hæres prætorius, prætorio scilicet jure, licet non jure civili sit, facilè quoque ex eo colligitur, quod eadem juris fictione retrotractiva, qua commodis veri hæredis consulitur, tempus quoque agnitæ bonorum possessionis cum tempore mortis jungatur; eodemque igitur jure, quo hæres ipse, statim defuncto per bonorum possessionem successisse intelligatur: isque etiam, quod vero hæredi licet, si non possideat, atque res hæreditariæ vacuæ sint, eas propria auctoritate occupare queat. Atque propterea, si alius in possessione rerum hæreditariarum constitutus est, adversus hunc interdicto *Quorum bonorum*, à Prætorè nominatim concessio, experiri potest *a*). Quod autem interdictum non solum bono-

rum possessor, sed adeo hæres in suos usus convertere poterit. Licet enim initio in favorem prætoriorum successorum introductum illud fuerit, prætor tamen suum quoque remedium ipsi hæredi proficuum esse voluit. Datur contra eum, qui pro hærede, vel pro possessore possidet *b*): nec contra non possidentem, nisi dolo desierit possidere, ad rerum hæreditariarum possessionem consequendam.

a) STRYK dissert. IX. Cap. III. De effectu succ. Præt. §. 2. seq.

b) C. HOFAKER Princ. Jur. civ. T. II. §. 1672.

§ 48.

Continuatio.

Aliud adhuc a Prætoribus datur remedium analogum petitioni hæreditatis civilis, quod ordinariam actionem continet, & petitioni iudicii est, nempe *Possessoria hæreditatis petitio*. Sed utilius est Interdicto experiri, quam ordinaria actione, quum id brevius citiusque dissolvatur *a*). Leviores tantum & summarie probationes in hoc sufficiunt *b*): nisi quod admittantur exceptiones, quæ in continenti probari possunt.

a) HARPPRECHT. ad pr. Inst. de Interd. n. 12.

b) DN. STRUV. Exerc. 45. th. 18. DR. HAHN. ad Wet. tit. Quorum bonor. n. 6.

§ 49.

Continuatio.

Denique Bonorum possessor uti potest remedio *Legis ult. Cod. de Ed. D. Adrian. toll.* vi cuius hæres testamentum, nullo visibili vitio laborans, proferens, impetrat ut in possessionem rerum hæreditariarum mittatur. Attamen Interdictum multo generalius est hoc remedio. Hoc enim non datur hæredibus

ab intestato, sed illud interdictum cuilibet bonorum possessori, tam ab intestato, quam ex testamento, competit a).

a) l. 1. & seqq. Cod. Quor. bonor.

§ 50.

Bonor. poss. hodiè quoque in usu.

Bonorum possessio, quamvis aliter sentiant multi doctores a), hodiènum adhuc in usu est, quatenus singularibus statutis ejus forma mutata non fuit. Et si dicendum, quod res est, ita quandoque id ipsum Prætorium remedium necessarium apparet, ut nulla alia via, nullo profus remedio civili, ad defuncti cujusdem successionem aspirare possimus, nisi opè bonorum possessionis b). Jus enim Prætorium, licet nunc juris civilis, sensu latiori sumpti, portionem constituat, postquam Justinianus illud in sinu legislationis suæ receperat, propriam tamen qualitatem suam, qua à jure civili strictè sic dicto fecerneretur, quod graviter monuit vir æternæ memoriæ Jo. SCHILTER c), retinuit, atque cum eadem qualitate in fora Germaniæ migravit. Quibus igitur adtructis eo minùs ambigendum erit, quin in plerisque speciebus obvenientibus, quibus remedium bon. poss. salutare, quid quod necessarium apud Romanos pro obtinendis successioneis jurisque prætorii commodis erat, & hodiè quoque cæteris paribus eadem commoda cum illo conjuncta esse debent.

- a) Inter quos præcipuè vid. PAUL VOET. ad tit. 1. de Bon. poss. ULR. HUBER in prælect. ad tit. ff. de lib. & posth. §. 9. seqq. & alii, quos profligavit STRYK De succ. ab Inst. D. IX. C. IV. §. 1.
b) MEIER C. A. Tit. de bon. poss. §. 3. DAN. STRUV. Exerc. 38. th. 43.
c) In Praxi Jur. Rom. in for. Germ. Exerc. 1. cor. 17.

PRÆNOBILISSIMO ATQVE DOCTISSIMO
DOMINO CANDIDATO

S. P.

PRÆSES.

Non sine summa voluptate memoria recolam letiora illa tempora, quibus Te ad amicitiam atque familiaritatem uti mihi licuit. Tanta enim in scientia legitima proficiendi cupiditate flagrabas, ut, intentis in eam omnibus animi viribus, Te ad altiora pedentim progredientem quotidie observaverim. Morum autem suavitate vitæque honestate ita Te omnibus probabas, ut, quibus Te penitus noscere prospera fortuna contigit, ii quoque Te diligenter, atque in amicitiam reciperent. Superatis cum laude examini- bus consuetis, auctor suarumque Tibi sui, ut argumentum de honorum possessione contra tabulas Dissertatione inaugurali pertractares. Operi statim manus admovisti: & post decursum aliquot septimanarum, libellum scite exaratum mihi obtulisti, quem nulla parte immutatum Tibi reddidi.

Vale, fruere in patria omnibus bonis, quæ virtus Tua paravit Tibi, meque amare perge!

Dabam Tubingæ D. VI. Martii A. C. MDCCXCVI.

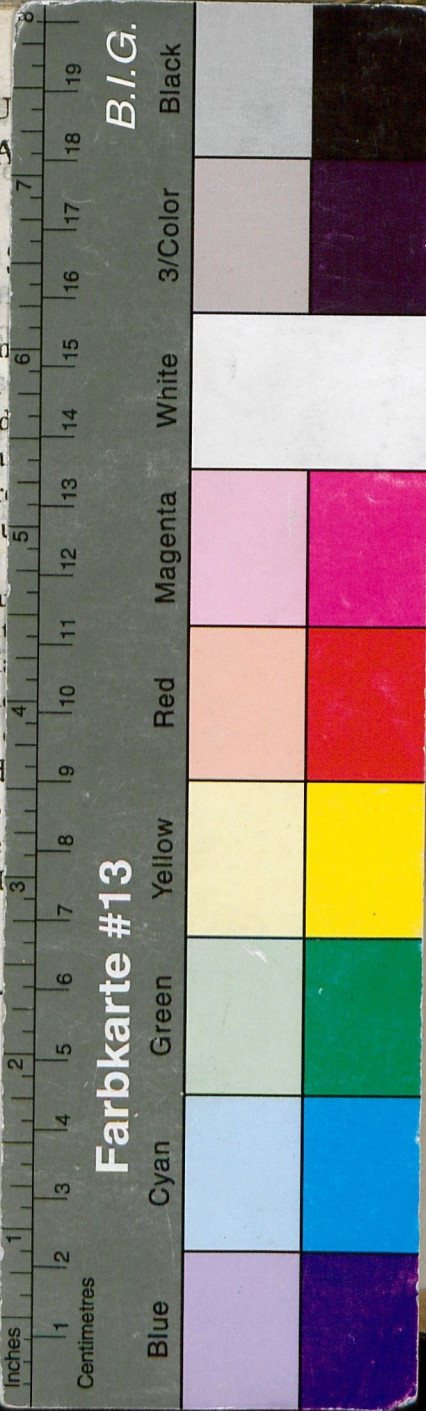
1018

ULB Halle
005 361 877

3

B.I.G.

Farbkarte #13

DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA
DE
INDOLE
BONORUM POSSESSIONIS CONTRA TABB.
JUXTA DOCTRINAM JURIS ROMANI.

620

1796, 1.

10

QUAM
CONSENTIENTE ILLUSTRIS ICTORUM ORDINE
PRÆSIDE
VIRO ILLUSTRIS ET CONSULTISSIMO
DOMINO
CHRISTIANO GMELIN

PHIL. ET U. J. D. AC PROF. PUBL. ORDIN.
SERENISS. DUCIS CONSIL. NEC NON SER. MARGGRAY.
BRANDENB. AB AULÆ CONS.

PRO GRADU DOCTORIS RITE OBTINENDO
EXAMINI PUBLICO SUBJICIT
AUCTOR

JOHANNES GEORGIUS CUSIN
HELVETO-ALBONENSIS.

TUBINGÆ
DIE MART. MDCCLXXXVI.

TYPIS FUESIANIS.

